

ชื่อเรื่อง การประเมินความสูญเสียในกระบวนการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวของผลส้มพันธุ์สายน้ำผึ้ง

ผู้แต่ง คณัฏ บุษยเกียรติ พิเชษฐ์ น้อยมณี วรรณวรงค์ พัฒนะโพธิ์ และ ปาริชาติ เทียนจุมพล

ที่มา วารสารวิทยาศาสตร์เกษตร 42 (3 พิเศษ): 85-88. 2554.

คำสำคัญ การประเมินความสูญเสีย; ส้มพันธุ์สายน้ำผึ้ง; การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว

บทคัดย่อ

การศึกษาความสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยวของผลส้มพันธุ์สายน้ำผึ้งโดยการประเมินความสูญเสียในแต่ละขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการเก็บเกี่ยวโดยประเมินหลังการเก็บเกี่ยวทันที ขั้นตอนการคัดบรรจุโดยประเมินหลังการจัดการในโรงคัดสั้ก่อนการบรรจุ และขั้นตอนการขนส่งโดยประเมินหลังจากขนส่งไปยังตลาดไท ด้วยวิธีการบรรจุ 3 วิธี ได้แก่ บรรจุในกล่องกระดาษจัดวางเรียงผล บรรจุในกล่องกระดาษไม่จัดเรียงผล และบรรจุในตะกร้าพลาสติก ประเมินความสูญเสียในแต่ละขั้นตอนและจำแนกสาเหตุของความสูญเสียที่เกิดขึ้น ได้แก่ ขั้วผลแหลมทำให้เกิดการขีดข่วน ขั้วผลหลุดทำให้เกิดการเข้าทำลายของเชื้อโรค แก่เกินไป ต่ำหนิจากโรคและแมลง สาเหตุทางกลต่างๆ รวมถึงตำหนิอื่นๆ พบว่า ขั้นตอนการเก็บเกี่ยวผลส้มมีความสูญเสียมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.70 ในขณะที่ขั้นตอนการคัดบรรจุและขั้นตอนการขนส่งมีความสูญเสียร้อยละ 17.30 และ 19.32 ตามลำดับ ทำการแยกสาเหตุของความสูญเสียในแต่ละขั้นตอน พบว่า ในขั้นตอนเก็บเกี่ยวพบสาเหตุหลักของความสูญเสียเกิดจากแผลและตำหนิจากแมลง คิดเป็นร้อยละ 31.60 ในขณะที่ ความสูญเสียที่เกิดขึ้นมากที่สุดในขั้นตอนการคัดบรรจุนั้น เกิดจากสาเหตุการซ้ำและผลนี้ม คิดเป็นร้อยละ 5.56 และในขั้นตอนการขนส่งด้วยวิธีการบรรจุที่แตกต่างกันพบการบรรจุในตะกร้าพลาสติกมีความสูญเสียมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.50 ในขณะที่การบรรจุในกล่องกระดาษจัดวางเรียงและไม่จัดวางเรียงผลส้มมีความสูญเสีย 5.76 และ 7.42 ตามลำดับ สาเหตุหลักของความสูญเสียที่เกิดขึ้นในทุกวิธีการบรรจุเกิดจากผลซ้ำ/ผลนี้ม